

Sygn. akt II Ca 2021/16

POSTANOWIENIE

Dnia 21 listopada 2016 roku

Sąd Okręgowy w Krakowie, II Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Anna Nowak (sprawozdawca)

Sędziowie: SO Grzegorz Buła

SO Katarzyna Serafin - Tabor

po rozpoznaniu w dniu 21 listopada 2016 r. w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku Skarbu Państwa – Starosty (...)

o założenie księgi wieczystej

na skutek apelacji wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Rejonowego w Myślenicach V Zamiejscowego Wydziału Ksiąg Wieczystych z siedzibą w D. z dnia 5 sierpnia 2016 r., sygn. akt DZKW/KR2Y/00001444/16

postanawia: oddalić apelację.

.

SSO Grzegorz Buła	SSO Anna Nowak	SSO Katarzyna Serafin – Tabor
-------------------	----------------	-------------------------------

UZASADNIENIE

postanowienia z dnia 21 listopada 2016 r.

Postanowieniem z dnia 5 sierpnia 2016 r. wydanym na skutek skargi na postanowienie Referendarza sądowego Sąd Rejonowy w Myślenicach V Zamiejscowy Wydział Ksiąg Wieczystych z siedzibą w D. oddalił wniosek Skarbu Państwa – Starosty (...) o założenie księgi wieczystej. W uzasadnieniu Sąd I instancji wskazał, że wnioskodawca domagał się ujawnienia prawa własności działki nr (...) (odpowiadającej pgr (...) - niehipotekowana oraz pgr (...) i (...) - objęte spisem I) na rzecz Skarbu Państwa, poprzez założenie dla tej nieruchomości księgi wieczystej. Podstawą wpisu, tak w dziale I-O, jak i w dziale II księgi wieczystej miał być wykaz synchronizacyjny dla działki nr (...) oraz protokół parcelowy gminy G.. Protokół parcelowy nie zawierał daty jego sporządzenia. W uzasadnieniu wniosku, Skarb Państwa - Starosta (...) podniósł, iż zgodnie z powołanym wyżej wykazem synchronizacyjnym, na podstawie ustawy z dnia 20 marca 1874 r. względem założenia i wewnętrznego urzędowania ksiąg hipotecznych dla Królestwa Galicji i Lodomerii z Wielkim Księstwem Krakowskim, w chwili urzędowania ksiąg wieczystych nie było obowiązku ich zakładania dla m.in. nieruchomości, które stanowią rzeczy, których używanie dozwalało się wszystkim członkom państwa jak: drogi, strumienie, rzeki, porty i brzegi morskie. (...) te miały stanowić tzw. dobro publiczne, zaś zgodnie z protokołem parcelowym dla Gminy G., parcele objęte wnioskiem stanowiły drogę. Co więcej, zdaniem wnioskodawcy Skarb Państwa stał się właścicielem wszystkich nieruchomości ujętych jako dobro publiczne na podstawie takich przepisów

prawnych jak: art. 208 Traktatu z dnia 10 września 1919 r. między Mocarstwami Sprzymierzonymi i Stowarzyszonymi z Austrią, podpisanego w S., art. 3 ustawy z dnia 30 stycznia 1920 r. o zniesieniu Sejmu i Wydziału Krajowego b. Królestwa Galicji i Lodomerii z Wielkim Księstwem Krakowskim oraz art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 20 marca 1950 r. o terenowych organach jednolitej władzy państwowej. Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Myślenicach Zamiejskowy Wydział V Ksiąg Wieczystych z siedzibą w D., w dniu 05 lipca 2016 r., oddalił przedmiotowy wniosek wieczystoksięgowy. W odpowiedzi na powyższe, wnioskodawca złożył skargę na orzeczenie referendarza sądowego, domagając się uwzględnienia przedmiotowego wniosku oraz zarzucając mu naruszenie § 108 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 listopada 2013 r. w sprawie zakładania i prowadzenia ksiąg wieczystych w systemie informatycznym, art. 626² § 3 k.p.c. jak również art. 208 Traktatu z dnia 10 września 1919 r. między Mocarstwami Sprzymierzonymi i Stowarzyszonymi z Austrią, podpisanego w S., art. 3 ustawy z dnia 30 stycznia 1920 r. o zniesieniu Sejmu i Wydziału Krajowego b. Królestwa Galicji i Lodomerii z Wielkim Księstwem Krakowskim oraz art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 20 marca 1950 r. o terenowych organach jednolitej władzy państwowej. Rozpoznając skargę Sąd I instancji podniósł, że wnioskodawca nie przedłożył żadnego dokumentu będącego dowodem przysługującego mu prawa własności. Na podstawie art. 208 Traktatu z dnia 10 września 1919 r. między Mocarstwami Sprzymierzonymi i Stowarzyszonymi z Austrią podpisanego w S. - G.-en L.- Skarb Państwa nie stał się właścicielem wszystkich nieruchomości stanowiących dobra publiczne. Na jego podstawie można jedynie twierdzić, iż dobra publiczne zostały włączone do terytorium II Rzeczypospolitej. Nie można więc uznać, iż na podstawie tego przepisu dobra publiczne stały się własnością Państwa - a tym bardziej Skarbu Państwa w rozumieniu przepisów prawa cywilnego. Nie może być podstawą wpisu prawa własności na rzecz wnioskodawcy art. 3 ustawy z dnia 30 stycznia 1920 r. o zniesieniu Sejmu i Wydziału Krajowego byłego Królestwa Galicji i Lodomerii z Wielkim Księstwem Krakowskim oraz art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 20 marca 1950 r. o terenowych organach jednolitej władzy państwowej. Wpis na podstawie art. 32 ust. 2 ustawy o terenowych organach wymaga bowiem wykazania, iż w chwili wejścia ustawy w życie, dana nieruchomość stanowiła majątek dotychczasowych związków samorządu terytorialnego. Załączony do wniosku protokół parcelowy, takiej podstawy wpisu stanowić nie może. Zdaniem Sądu Rejonowego wnioskodawca nie spełnia także przesłanek określonych w art. 3 ustawy z dnia 30 stycznia 1920 r. o zniesieniu Sejmu i Wydziału Krajowego byłego Królestwa Galicji i Lodomerii z Wielkim Księstwem Krakowskim. W przepisie tym wyraźnie jest mowa o majątku byłego Królestwa Galicji i Lodomerii z Wielkim Księstwem Krakowskim, czyli o majątku państwa w rozumieniu § 287 (...). Rozpoznając powyższy wniosek Sąd rozważał również zastosowanie instytucji obwieszczenia. Zgodnie z § 107 rozporządzenia przy zakładaniu księgi wieczystej dla nieruchomości, która nie miała księgi wieczystej albo której dotychczasowa księga wieczysta zaginęła lub uległa zniszczeniu, bierze się z urzędu pod uwagę w szczególności zbiory dokumentów, dokumenty należące do zaginionej lub zniszczonej dotychczasowej księgi wieczystej oraz zachowane części takiej księgi, a także dane z ewidencji gruntów i budynków, zaś jeżeli zbiór dokumentów jest prowadzony przez sąd, który nie jest właściwy do założenia księgi wieczystej, sąd właściwy niezwłocznie zażąda nadesłania tego zbioru. Treść § 108 rozporządzenia nie nakłada na Sąd obowiązku zarządzenia obwieszczenia za każdym razem, gdy prawo własności nie zostało należycie wykazane. Odmienne stanowisko prowadziło do uznania, iż w przypadku złożenia wniosku o wpis własności, nieopartego żadnymi dokumentami, Sąd miałby obowiązek zarządzenia obwieszczenia. Z tego wynika, iż to wnioskodawca winien przedstawić Sądowi dowody istnienia po swojej stronie prawa własności. Jedynie w razie powzięcia przez Sąd wątpliwości czy dokumenty te są wystarczające - Sąd może posłużyć się instytucją obwieszczenia. Obwieszczenie nie może zastępować dokumentu prawa własności - jest jedynie instytucją pomocniczą do wykazania tego prawa. W rozpatrywanym przypadku, zdaniem Sądu I instancji prawo własności nie zostało nie tylko dostatecznie wykazane, ale nie zostało wykazane w ogóle. Specyfika postępowania wieczystoksięgowego nie pozwala Sądowi prowadzić szerokiego postępowania dowodowego celem stwierdzenia czy wnioskodawcy przysługuje prawo własności. Prawo to powinno wynikać z przedłożonych dokumentów i to jedynie te dowody Sąd w postępowaniu wieczystoksięgowym bada. O ile więc wnioskodawca twierdzi, iż przysługuje mu prawo własności określonej nieruchomości - może wystąpić na drogę postępowania cywilnego do Wydziału Cywilnego i żądać ustalenia bądź stwierdzenia nabycia tego prawa. Środki dowodowe, którymi może posługiwać się Sąd cywilny są dużo szersze a wnioskodawca może wykazywać swoje twierdzenia wszelkimi sposobami.

Apelację złożył wnioskodawca, zaskarżając powyższe postanowienie w całości i zarzucając mu naruszenia:

1. art. 626² § 3 k.p.c. polegające na przyjęciu, że dołączone do wniosku o wpis dokumenty nie mogą stanowić podstawy wpisu o żądanej treści, a w szczególności, że nieruchomości objęta wnioskiem, będąca drogą, nie stanowi dobra publicznego, stającego się z mocy prawa własnością Skarbu Państwa na podstawie art. 208 Traktatu z dnia 10 września 1919 r., między Mocarstwami Sprzymierzonymi i Stowarzyszonymi z Austrią, podpisanego w S. (Dz.U z 1925r. Nr 17, poz. 114), art. 3 ustawy z 30 stycznia 1920r. o zniesieniu Sejmu i Wydziału Krajowego b. Królestwa Galicji i Lodomerii z Wielkim Księstwem Krakowskim (Dz.U. RP, Nr 11, poz. 61) oraz art. 32 ust. 2 ustawy z dn. 20.03.1950r. o terenowych organach jednolitej władzy państwowej (Dz. U. z 1950r. Nr 14, poz. 130 z późn. zm.);

2. § 108 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 listopada 2013r. w sprawie zakładania i prowadzenia ksiąg wieczystych w systemie informatycznym (Dz. U. poz. 1411 z późn. zmian.), oraz § 110 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 lutego 2016r. w sprawie zakładania i prowadzenia ksiąg wieczystych w systemie informatycznym (Dz. U. poz. 312) poprzez ich nie zastosowanie, a w szczególności nie dokonanie obwieszczenia

3. art. 208 Traktatu z dnia 10 września 1919 r., między Mocarstwami Sprzymierzonymi i Stowarzyszonymi z Austrią, podpisanego w S. (Dz.U z 1925r. Nr 17, poz. 114), art.3 ustawy z 30 stycznia 1920r. o zniesieniu Sejmu i Wydziału Krajowego b. Królestwa Galicji i Lodomerii z Wielkim Księstwem Krakowskim (Dz.U. RP, Nr 11, poz. 61) oraz art. 32 ust. 2 ustawy z dn. 20.03.1950r. o terenowych organach jednolitej władzy państwowej (Dz. U z 1950r. Nr 14, poz. 130 z późn.. zm.), poprzez ich błędną wykładnię, zgodnie z którą drogi nie stanowiły dobra publicznego które stawało się własnością Skarbu Państwa na podstawie ww. przepisów.

W tym stanie rzeczy wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i dokonanie wpisu do księgi wieczystej zgodnie ze złożonym wnioskiem ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez sąd I instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja okazała się bezzasadna.

Oddalając wniosek o założenie księgi wieczystej dla nieruchomości, obejmującej działkę nr (...), położonej w G. Sąd Rejonowy kierował się dwoma argumentami. Po pierwsze podniósł, że wnioskodawca nie przedłożył dokumentów świadczących o przysługującym mu prawie własności, a podstawą tego prawa nie są przepisy powołane we wniosku oraz że w sprawie nie zachodziły przesłanki do skorzystania z instytucji obwieszczenia obecnie uregulowanej w § 110 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 lutego 2016 r. w sprawie zakładania i prowadzenia ksiąg wieczystych w systemie teleinformatycznym (Dz. U. z dnia 11 marca 2016 r.), poprzednio w § 108 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 listopada 2013 r. w sprawie zakładania i prowadzenia ksiąg wieczystych w systemie informatycznym (Dz. U. z dnia 29 listopada 2013 r.). Stanowiska tego Sąd Okręgowy nie podziela.

Z przedłożonych dokumentów, a to: wykazu synchronizacyjnego dla działki nr (...), obręb Z., wypisu z rejestru gruntów dla tej działki, wrysu z mapy ewidencyjnej, kopii mapy katastralnej dla byłej gminy katastralnej i protokołu parcelowego wynikają następujące istotne okoliczności. Po pierwsze parcela gruntowa oznaczona nr (...) najprawdopodobniej stanowiła drogę, pgr (...) stanowiła także drogę, podobnie jak pgr (...). Świadczy o tym zarówno konfiguracja parcel uwidoczniona na mapie katastralnej, jak i zapis w protokole parcelowym. Nie jest przy tym istotne, że przedłożone odpisy tych dwóch dokumentów nie są oznaczone datami, bowiem w treści protokołu parcelowego Gminy Z. (k. 33) widnieje zapis, zgodnie z którym dokument ten dotyczył Kraju koronnego G. (prawy górny róg), a więc musiał być sporządzony jeszcze przed odrodzeniem się Państwa Polskiego. Nie ulega więc wątpliwości, że pgr (...), pgr (...) i (...) stanowiły nieruchomości, do której zastosowanie znajdowały przepisy obowiązujące w monarchii A.. Z pozostałych przedłożonych dokumentów, a przede wszystkim wykazu synchronizacyjnego z dnia 19 listopada 2014 r., wynika, że pgr (...), pgr (...) i (...) odpowiadają obecnie istniejącej działce ewidencyjnej nr (...) oznaczonej w rejestrze gruntów i mapie ewidencyjnej jako droga. W konsekwencji stwierdzić należy, że wnioskodawca przedłożył dokumenty, które z dużą uprawdopodobniają losy parcel katastralnych, z których powstała działka nr (...), objęta wnioskiem. Zatem najistotniejsza jest odpowiedź na pytanie czy na podstawie poprzednio powszechnie obowiązujących przepisów

prawa możliwe jest skonstruowanie podstawy prawnej stanowiącej źródło prawa własności przedmiotowej działki przysługującego Skarbowi Państwa. W tym celu analizy wymagają przepisy już historycznych aktów normatywnych.

Nie ulega wątpliwości, że miejscowość G. po Rozbiorach, znalazła się w zaborze austriackim, który otrzymał nazwę Królestwa Galicji i Lodomerii. Przed 11 listopada 1918 r. nie istniało Państwo Polskie, zatem kwestie związane z uregulowaniem własności należy wywodzić z prawa obowiązującego wówczas na ziemiach polskich. W przypadku G. w odniesieniu do nieruchomości w rachubę wchodzi Kodeks cywilny austriacki z 1811 r. ((...)) oraz ustawa z dnia 20 marca 1874 r. względem założenia i wewnętrznego urządzania ksiąg hipotecznych (gruntowych) dla Królestwa Galicji i Lodomerii z Wielkim Księstwem Krakowskim. Wszystkie wpisy dotyczące własności nieruchomości w zaborze austriackim, a następnie w byłym zaborze austriackim, odbywały się w latach przed odbudową Państwa Polskiego, a następnie w Dwudziestoleciu Międzywojennym na podstawie ww. Kodeksu cywilnego austriackiego z 1811 r., ustawy z dnia 25 lipca 1871 r. o zaprowadzeniu powszechnej ustawy o księgach gruntowych wraz z przepisami powszechnej ustawy o księgach gruntowych (Dz.u.p. austr. nr 95); trzeciej noweli częściowej z 19 marca 1916 r. do kodeksu cywilnego austriackiego (Rozporządzenie carskie z dnia 19 marca 1916 r. zawierające trzecią nowelę częściową do powszechnej księgi ustaw cywilnych, Dz.u.p. z dnia 21 marca 1916 r.). Przepisy te uległy uchyleniu dnia 1 stycznia 1947 r. (art. IV § 1 pkt 1, 10, 28 dekretu z 11 października 1946 r. Przepisy wprowadzające Prawo rzeczowe i Prawo o księgach wieczystych). Zgodnie z § 431 Kodeksu cywilnego austriackiego, obowiązującego w zaborze austriackim, a następnie na terenie byłego zaboru austriackiego, do przeniesienia własności nieruchomości wymagano, aby tytuł nabycia wniesionym był do ksiąg publicznych na to przeznaczonych. Wniesienie to nazywa się wpisem hipotecznym (intabulacją). Jednocześnie zgodnie z § 2. ustawy z dnia 20 marca 1874 r. względem założenia i wewnętrznego urządzania ksiąg hipotecznych (gruntowych) dla Królestwa Galicji i Lodomerii z Wielkim Księstwem Krakowskim do ksiąg hipotecznych wpisane będą wszelkie nieruchomości i prawa za nieruchomości poczytane (§ 298 u. c.). W są jednak nieruchomości: 1. które stanowią dobro publiczne (§ 287 u. c.); 2. które są w posiadaniu przedsiębiorstwa kolei żelaznej i do ruchu kolejowego służą; 3. nieruchomości mające stanowić przedmiot ksiąg górniczych. Według § 287 zd. 1 (...) Rzeczy wszystkim członkom państwa do zawłaszczenia zostawione, nazywają się wolnemi. Rzeczy, których jedynie użycie członkom państwa jest dozwolone, jako to: gościńce, strumienie, rzeki, porty i brzegi morza, nazywają się dobrami publicznymi. Ponadto zwrócić należy uwagę na ustawę z dnia 6 lipca 1914 r. o uzupełnieniu ksiąg gruntowych przez wpisanie dobra publicznego (Dz.u.kr.1916.1.53.1). Zgodnie z § 1 tej ustawy nieruchomości, będące dobrem publicznym (§ 287 u. c.), należy na wniosek wpisać do księgi gruntowej. Do postawienia wniosku uprawnionym jest organ publiczny, powołany do zarządu nieruchomością, jak również każdy, komu na danym gruncie służy prawo prywatne, które może być wpisane do księgi gruntowej (§ 9. ustawy o księgach gruntowych).

Na podstawie powyższych przepisów można stwierdzić, że drogi publiczne, a więc i parcele (...), (...) i (...), stanowiły dobro publiczne. Zgodnie z § 287 (...) rzeczy wszystkim członkom państwa do zawłaszczenia zostawione, nazywają się wolnemi. Rzeczy, których jedynie użycie członkom państwa jest dozwolone, jako to: gościńce, strumienie, rzeki, porty i brzegi morza, nazywają się dobrami publicznymi. To, co na opędzenie potrzeb państwa jest przeznaczonym, jako to: dochody menniczne lub pocztowe i inne królewsczyzny, dobra skarbowe, kopalnie i żupy solne, podatki i cła zowie się majątkiem państwa. Ówczesne prawo materialne odróżniało zatem pojęcie własności państwowej, mogącej stanowić odpowiednik obecnego pojęcia własności Skarbu Państwa, od dóbr publicznych i do nich zaliczano m.in. gościńce. Nie jest zatem tak, że gościńce bezwzględnie stanowiły własność państwa w rozumieniu cywilnoprawnym, którego sukcesorem było odrodzone Państwo Polskie. Co jednak najistotniejsze w § 2 ww. z dnia 6 lipca 1914 r. o uzupełnieniu ksiąg gruntowych przez wpisanie dobra publicznego (Dz.u.kr.1916.1.53.1) postanowiono, że na karcie własności należy na pierwszym miejscu uwidocznić przymiot gruntu jako dobra publicznego. Wpis prawa własności może być zaniechany. Należy jednak to prawo wpisać na wniosek właściciela. Z przepisu tego jednoznacznie wynika, że nieruchomość będąca dobrem publicznym mogła stanowić własność różnych podmiotów. W przeciwnym razie ostatecznie zdanie omawianej regulacji wprost wskazywałoby, jaki podmiot należy wpisać jako właściciela, a nie, że dokonuje się tego na wniosek właściciela, bez jego bliższego określenia. Ewentualnie nie wpisywano by właściciela w ogóle, skoro oczywistym byłoby, że tym właścicielem jest państwo.

W tej sytuacji wątpliwa jest również wskazana przez wnioskodawcę podstawa prawna „transferu prawa własności” na rzecz Skarbu Państwa odrodzonego 11 listopada 1918 Państwa Polskiego. Takiej podstawy nie stanowi art. 208 Traktatu z 10 września 1919 r. z S., który uprawomocnił się 16 lipca 1920 r., a obowiązującego Polskę od 22 sierpnia 1924 r. (Dz. U. Nr 17/25 poz. 115 oraz załącznik). Zgodnie z art. 91 Traktatu, Austria zrzekła się na rzecz Głównych Mocarstw Sprzymierzonych i Stowarzyszonych swych praw suwerennych do terytoriów, które przedtem należały do monarchii Austriacko-węgierskiej, a obecnie znalazły się poza granicami nowej Austrii i nie zostały przyznane żadnemu innemu państwu. Zgodnie z art. 208 zd. 1. i 2. ww. traktatu państwa, którym pewne terytorium dawnej monarchii austro-węgierskiej zostało oddane, lub które powstały z rozbioru tej monarchii, nabędą wszystkie dobra i własności, należące do dawnego lub obecnego R. austriackiego i położone na terytorium każdego z nich. W myśl niniejszego artykułu za dobra i własność R. austriackiego będą uważana dobra, należące do dawnego Cesarstwa Austrii oraz udział tego Cesarstwa w dobrach, które należały wspólnie do monarchii austro-węgierskiej, oraz wszelka własność K. i prywatne dobra dawnej rodziny panującej A.-W.. Zgodzić należy się z Sądem Rejonowy, że ww. przepisy świadczą o przekazaniu władzy suwerennej państwo przejmującym terytoria po dawnej monarchii austro-węgierskiej, nie zaś do przeniesienia własności o charakterze cywilnoprawnym.

Ponadto, uzupełniająco, wskazać należy na przepis art. 3 ustawy z dnia 30 stycznia 1920 r. o zniesieniu Sejmu i Wydziału Krajowego b. Królestwa Galicji i Lodomerii z Wielkim Księstwem Krakowskim, zgodnie z którym cały pod zarządem Sejmu, względnie Wydziału Krajowego, jako jego pełnomocnika, znajdujący się tak ruchomy, jak i nieruchomy majątek b. Królestwa Galicji i Lodomerii z Wielkim Księstwem Krakowskim wraz z wszelkimi prawami i przynależnościami staje się wyłączną własnością Państwa Polskiego, które nawzajem obejmuje wszelkie zobowiązania i długi tego kraju. Z treści tego przepisu rzeczywiście wynika, że obejmuje on majątek państwowy w rozumieniu § 287 (...).

Chybiony jest również zarzut naruszenia § 108 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 listopada 2013 r. w sprawie zakładania i prowadzenia ksiąg wieczystych w systemie informatycznym (Dz. U. poz. 1411 z późn. zmian.) obecnie odpowiadającego § 110 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 lutego 2016r. w sprawie zakładania i prowadzenia ksiąg wieczystych w systemie informatycznym (Dz. U. poz. 312). Zgodnie z tym przepisem możliwe jest zarządzanie przez sąd obwieszczenia publicznego, w przypadku gdy zakładana jest księga wieczysta, a prawo własności tego, kto ma być wpisany, nie zostało dostatecznie wykazane. Na kanwie tego przepisu lub przepisów mu odpowiadających uprzednio, zapadło wiele orzeczeń Sądu Najwyższego. Część z nich dotyczy stanów faktycznych zbliżonych do stanu istniejącego w sprawie niniejszej. Na uwagę zasługuje uchwała Sądu Najwyższego z dnia z dnia 27 czerwca 2013 r., sygn. akt III CZP 29/13, w której stwierdzono m.in., że przepis art. 713 kodeksu cywilnego N. może stanowić samodzielną podstawę dokonania wpisu w księdze wieczystej prawa własności nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa. Powołanie się przez Skarb Państwa na prawo własności nieruchomości wynikające z art. 713 kodeksu cywilnego N. we wniosku, do którego nie dołączono żadnych dokumentów wykazujących to prawo, stanowi wystarczającą podstawę do zarządzenia przez sąd obwieszczenia publicznego (§ 24 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 września 2001 r. w sprawie prowadzenia ksiąg wieczystych i zbiorów dokumentów, Dz.U. Nr 102, poz. 1122 ze zm.). Powyższe orzeczenie zapadło w sprawie, w której prawo własności Skarbu Państwa wywodzone było z art. 713 Kodeksu N., zgodnie z którym dobra nie mające pana, należą do narodu. Z przytoczonego poglądu, w całości podzielanego przez Sąd Okręgowy, wynika, że możliwe jest uwzględnienie wniosku o założenie księgi wieczystej wyłącznie na podstawie przepisu prawa materialnego i to już nieobowiązującego, z którego wywodzone jest prawo własności nieruchomości. Niemniej jednak w ocenie Sądu Okręgowego wnioskodawca nie wykazał, aby w chwili wejścia w życie Traktatu, w tym art. 208, parcele gruntowe odpowiadające obecnie działce nr (...) stanowiły dobra lub własność R. austriackiego, czego wymagał art. 208 Traktatu. W myśl tego przepisu za dobra i własność R. austriackiego będą uważana dobra, należące do dawnego Cesarstwa Austrii oraz udział tego Cesarstwa w dobrach, które należały wspólnie do monarchii austro-węgierskiej, oraz wszelka własność K. i prywatne dobra dawnej rodziny panującej A.-W.. Mimo, że przepis zawiera definicję dobra i własności rządowej, nie ma w niej mowy o „dobra publicznych” w rozumieniu (...). Odnośnie tej kategorii dóbr art. 208 Traktatu nie stanowi samoistnej podstawy dokonania wpisu w księdze wieczystej. Konieczne zatem było wykazanie, że przedmiotowe parcele podpadały pod definicję art. 208 Traktatu i wówczas dopiero aktualizowała by się możliwość dokonania obwieszczenia w trybie §

108 ww. rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości. Skoro jednak wnioskodawca nie wykazał, że przedmiotowa działka stanowiła własność Skarbu Państwa A.-W., która podlegała sukcesji na podstawie art. 208 ww. Traktatu, to nie ma podstaw do posłużenia się instytucją obwieszczenia.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy, na zasadzie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji.

SSO Grzegorz Buła	SSO Anna Nowak	SSO Katarzyna Serafin-Tabor
-------------------	----------------	-----------------------------